

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Deres ref./Your ref.:
2003/00323 MH/KRO

Vår ref./Our ref.:
OAB/MAa/056

Kjeller,
4. april 2003

Høringsuttalelse - Framtidig organisering av laboratorietjenestene på matområdet mv.

Norsk institutt for luftforskning (NILU) har gått gjennom "Høringsnotat om Framtidig organisering av laboratorietjenestene på matområdet mv." og Agendas rapport "Laboratorietjenestene for Mattilsynet - Fremtidig statlig politikk" og har følgende kommentarer og merknader:

1.1 Generelle prinsipper

NILU mener at den politiske beslutningen om å organisere laboratorietjenestene uavhengig av tilsynet er av avgjørende betydning for mattilsynets virksomhet. Instituttet støtter også prinsippet om en markedsstyrt modell og vil i den sammenheng peke på viktigheten av at statlig eierskap av laboratorier begrenses og at det sørges for like konkurransevilkår i markedet.

Det er videre viktig at fristillingsprosessene gjennomføres på en måte som ikke bidrar til å skape ulike konkurransevilkår for aktørene i markedet. Dersom statlig eide laboratorier med offentlige midler, blir fullstendig utstyrt til å utføre laboratorietjenester (tilpassede lokaler, analyseutstyr o.s.v.), og deretter fristilles uten å måtte betjene disse investeringer, vil dette virke konkurransevridende i mange år.

1.2 Rolleavklaring for statlige institusjoner underlagt Fiskeridepartementet, Landbruksdepartementet og helsedepartementet

Analysebehovet innen matområdet spenner over et vidt spekter av analysemetoder, fra enkle, rutinemessige metoder til svært avanserte og høyt utviklede metoder. I Norge finnes det ikke-statlige laboratorier som opererer innen hele dette feltet. Det er derfor viktig at det gjennomføres en rolleavklaring for alle statlig eide laboratorier. Spesielt vil NILU peke på at det er helt nødvendig at virksomheten til Veterinærinstituttet, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning og Nasjonalt Folkehelseinstitutt vurderes nøye.

Et institutt i Miljøalliansen/An institute in the Environmental Research Alliance of Norway

NILU
P.O. Box 100
Instituttveien 18
NO-2027 KJELLER, Norway
Phone: +47 63 89 80 00/Fax: +47 63 89 80 50

NILU Tromsø
Polarmiljøsentret/ The Polar Environmental Centre
Hjalmar Johansens gt. 14
NO-9296 TROMSØ, Norway
Phone: +47 77 75 03 75/Fax: +47 77 75 03 76

e-mail: nilu@nilu.no
nilu-tromso@nilu.no
Internet: www.nilu.no
Bank: 5102.05.19030
Foretaksnr./Enterpris no. 941705561

Vennligst adresser post til NILU, ikke til enkeltpersoner/Please reply to the institute.

For å utvikle et godt fungerende marked, må analyser som kan utføres av andre laboratorier konkurranseutsettes. NILU mener at adgangen for statlige laboratorier til å delta i konkurransen om analyseoppdrag for Mattilsynet, må begrense så langt som overhode mulig. Statlige laboratorier bør ikke, eller kun i svært liten grad, tilby analysetjenester på det åpne markedet.

Dersom statlige institusjoner likevel skal operere kommersielt, må virksomheten baseres på ordinære forretningsmessige prinsipper. Videre må det sørges for å unngå krysssubsidisering og det må utvikles et klart regelverk for prissetting (et slikt regelverk må inkludere avskrivning av investeringer, lønnskostnader og alle andre relevante kostnader)

1.3 Dublering av avansert analyseinstrumentering og -kompetanse

NILU har lenge operert innen feltet mattrygghet, spesielt med avanserte analysemetodikk for å bestemme innholdet av dioksiner og andre klororganiske komponenter i mat- og innsatsvarer. På slutten av 1980-tallet bidro Miljøverndepartementet økonomisk til oppbyggingen av denne kompetansen og siden har instituttet selv gjort betydelige investeringer. Slike analysetjenester er imidlertid under sterk internasjonal konkurranse og NILUs erfaring er at det norske analysemarkedet er begrenset.

Med offentlige midler ble det imidlertid for noen år siden etablert parallell instrumentering og kompetanse ved Nasjonalt Folkehelseinstitutt og i de seinere år også ved Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning. Dette er, etter NILUs mening, eksempel på et område hvor det, sett fra et nasjonalt synspunkt, er uheldig at det med offentlige midler opprettes flere laboratorier med tilsvarende kompetanse. Dette vil medføre at det blir vanskelig å sikre tilstrekkelig aktivitet til å opprettholde og videreutvikle kompetansen ved alle de aktuelle laboratoriene. Uansett er det NILUs mening at aktuelle analysetjenester må konkurranseutsettes.

Vennlig hilsen

Ole-Anders Braathen

Ole-Anders Braathen
Direktør, Kjemisk analyse